

George Serebrenik

Ezen a képen a kisebbik fiam, George látható. A kép 1951-ben készült, Bécsben. Miután megszületett a kisebbik fiam, nagyon komplikált volt az életünk. Nagy problémám volt vele, borzasztó erős volt a fogínye, és fel kellett vágni. Meg borzasztó körülmények voltak a kórházban is, ahol született. Olyan piszkos kórház volt, hogy borzalom. Az orvosok meg úgy otthagyták az ágyon. Ekcémát kapott a fejétől a talpáig. És olyan hasmenése volt, hogy borzalom. S akkor elvittem őt a Grossmann főorvoshoz, aki már nyugdíjban volt, ő volt a főorvos akkor a Bródyban, úgyhogy engemet fogadott. Azt mondta, nem lehet a gyereken másképp segíteni, csak ha egy szoptatós dadát fogadunk.

Nekem minden hónapban le kellett mennem Gyönkre, hogy a föld saját kezelésben legyen. Megbeszéltem két családdal, hogy rendezik a földet. Az egyik család nagyon jó barátunk volt, ők mentették meg a házunkat. A másik család sváb volt, nagyon rendes emberek, ki akarták őket telepíteni, és ők nem akartak elmenni, és egy írást adtam nekik, hogy ne telepítsék őket ki. Kiköltöztek a birtokra, s ők dolgozták meg a földet. De nekem minden hónapban le kellett jönnöm

egy-két napra. Ők vállalták, hogy szoptatják a gyereket. Ez egy borzalmas dolog volt, otthagyni a gyereket idegenre, a szoptatós dadára.

Aztán a földünket elvették, s a házat eladtam. Akkor nagyon jó helyzet volt Csehszlovákiában, jobb, mint Magyarországon, s a férjem elhatározta, hogy elmegyünk, és én beleegyeztem. Egy vagonnal átmentünk Pozsonyba, és ott betettek egy szállodába. A gyerek még nem evett, csak szopott, és spirituszfőzőm volt, s a bájos férjem kiment a barátait keresni. Mondtam, hogy hozzon egy gyerekkocsit, hogy ki tudjak menni, az egy borzalom volt ott bent lenni mindig két pici gyerekkel egy szobában. Ő persze majd egy napig nem jött. Hát iszonyú volt.

Aztán elmentem a gyerekekkel Bécsbe. A férjemet közben letartóztatták hamis váddal ott, Pozsonyban, valami olyat találtak ki, hogy lisztet lopott, és azt értékesítette. Amikor megtudták, hogy zsidó, rögtön mondták neki, menjen el, bújjon el pár napig, mert a zsidókra minden ilyesmit ráfognak. Azt mondta a férjem, ő nem csinált semmit, miért bújjon el. Ami lisztje volt, azt mind a hitközségnek adta. Mikor a bíróhoz került az ügye, a bíró fölnevezett -- egy kassai bíró volt --, és azt mondta, maga mit csinál itt? Persze fölmentette, de a gazdasági rendőrség felülbírálta ezt, és betette őt egy munkatáborba. Mikor megtudtam, hogy ott van, akkor átmentem feketén két csempésszel és egy gumicsónakkal Bécsből érte.

A gyerekek addig egy gyerekotthonban voltak, s volt nekem két ismerősöm, akiket megkértem, hogy vigyázzanak a gyerekekre, látogassák őket. A férjemet el tudtam hozni, de mindenünk odaveszett, amit a férjemnek kellett volna hoznia. Mikor az idősebbik fiam meglátta az apját, zokogott, négy éves volt 1950-ben, és azt hiszem, azt mondta: hol voltál, apa, olyan sokáig?

Ott voltunk Bécsben, egy menekülttáborban hét évig. Én magyar voltam, a férjem csehszlovák. Nem volt túl sok esélyünk, hogy tovább tudunk menni. Aztán a férjem találkozott egy barátjával, aki kinn lakott a városban, milliomos volt a sógora Amerikában, és nagyon hálás volt a férjemnek, mert megmentette az édesanyját, még a háború alatt. A pontos történetre már nem emlékszem. Azt mondta, hogyha ő kimegy Amerikába, akkor fog nekünk papírt küldeni. Úgy is történt. A repülőutunkon egy baleset történt, egy első világháborús géppel voltunk, és Shannon (Írország) fölött elkezdett folyni az olaj, és visszamentünk a repülőtérrre. Ott voltunk három napig, míg javították a gépet. Mi voltunk az egyedüli zsidók, csupa ukrán volt a gépen.